

VAN HELMONT LEÇONS DE TÉNÈBRES

Scherzi Musicali
o.l.v. Nicolas Achten
Ricerca 5400439004542
VKZ.NL/230222 € 23,99

BAROK

Charles-Joseph van Helmont (1715-1790) was een Brusselse componist, organist en kapelmeester. Hoewel hij nauwelijks bekend is in onze tijd heeft hij een omvangrijk oeuvre nagelaten van oratoria, motetten en klavecimbelwerken. Goed voor 525 manuscripten die in de bibliotheek van het Brussels conservatorium gewoon nog liggen te wachten om tot klinken te komen. Van Helmont mengde de Franse versieringskunst met de Italiaanse lyriek en schreef dus muziek die noch in Frankrijk noch in Italië gecomponeerd had kunnen zijn. Met het componeren van deze muziek voor de Goede Week sloot hij aan bij de Franse en Italiaanse tradities van de *leçons de ténèbres* of lamentaties van de liturgie op de drie laatste

dagen voor Pasen. We horen Van Helmonts versies

VERKENNEN VAN UITHOEKJES

hier voor het eerst op cd. Scherzi Musicali, een ensemble dat houdt van het verkennen van uithoekjes in de muziekgeschiedenis, kiest voor een groot orgel waaromheen de drie sopranen en de begeleidende instrumentalisten gegroepeerd zijn. Het orgel, een prachtig instrument uit 1775, speelt tussen de beknopte lamentaties door steeds een korte fuga. Heel bijzonder, deze mengelmoes van stijlen, en werkelijk prachtig uitgevoerd. Deze cd maakt nieuwsgierig naar al die andere muziek van Van Helmont.

MARCEL BIJLO

C.P.H.E. BACH SONATAS FOR KEYBOARD & VIOLIN

Rachel Podger, Kristian Bezuidenhout
Channel Classics 0723385415237 (sacd)
VKZ.NL/230217 € 23,99

BAROK

Carl Philipp Emanuel Bach is een componist met meerdere gezichten. Als weinig anderen verenigt hij alle muziekstijlen van zijn tijd in zich, wat goed te horen is op deze cd. Net als zijn vader schreef hij sonates voor viool en klavier waarin het klavier niet louter de rol van begeleidend continuo-instrument op zich neemt, maar een zelfstandige partij in de rechterhand heeft. De eerste sonate op dit programma klinkt nog echt heel barok, die wordt gespeeld op klavecimbel, maar vervolgens gaat Kristian Bezuidenhout achter de fortepiano zitten en wordt de muziek grilliger en breder van opzet. Hier is de barok ineens heel ver weg. Als laatste klinkt dan weer een sonate die ook van C.Ph.E.'s vader had kunnen zijn. Ongelofelijk dat al deze muziek van één en dezelfde componist is! En als je dan ook nog twee musici hebt die de wereldtop op hun instrument vertegenwoordigen, dan kun je niet anders spreken dan van een droom-cd. De musici weten precies hoeveel ruimte ze elkaar

moeten geven en hoe ze Bachs soms

BACHS SOMS DRIESTE INVALLEN

drieste invallen optimaal moeten uitlichten. De barokke sonates met klavecimbel zijn dan weer een toonbeeld van elegantie. Wat een uitvoeringen zijn dit!

MARCEL BIJLO

C.P.H.E. & J.C. BACH SONATAS FOR VIOLA DA GAMBA

Guido Balestracci e.a.
Arcana 3760195735435
VKZ.NL/230213 € 23,99

BAROK

Deze cd verenigt twee zonen van Johann Sebastian Bach: Carl Philipp Emanuel Emanuel en Johann Christian. Net als hun vader componeerden ze beiden voor de viola da gamba, een instrument dat halverwege de achttiende eeuw in Duitsland een aantal virtuoze bespelers kende. Carl Friedrich Abel, wiens vader ook gambist was en voor wie Johann Sebastian waarschijnlijk zijn drie gambasonates schreef, was niet alleen de grootste gambavirtuoos van zijn tijd maar ook een begenadigd componist voor het instrument. Gambist Guido

RONKENDE SNAREN

Balestracci heeft een heel speciale interesse voor dit late gambarepertoire en ook voor de latere vormen van de viola da gamba zoals de baryton, waar Haydn veel voor componeerde, en de arpeggione waar Schubert zo'n prachtige sonate voor schreef. Zijn opname daarvan was een openbaring. Ook maakte Balestracci al eens een cd met werken van Abel. Logisch dus dat hij zich, met zijn uitstekende begeleiders, nu aan de Bachzonen wijdt. Hij laat zijn snaren heerlijk ronken, maar hij kan ook heel zacht spelen. Daarmee laat hij het enorme dynamische bereik van zijn instrument optimaal uitkomen. Eigenlijk onbegrijpelijk dat de gamba met al zijn mogelijkheden aan het eind van de achttiende eeuw zo snel uit beeld is geraakt.

MARCEL BIJLO

REICH, GLASS, RILEY ICONS – THE AMERICAN MINIMALISTS

Blindman
Warner Classics 5054197490613 (3cd)
VKZ.NL/230232 € 31,99

HEDENDAAGS

Wie zich nog nooit serieus heeft verdiept in de veelkleurigheid van de minimal music en toch de stap wil wagen kan nu terecht bij een driedubbel-cd van het Belgische collectief Blindman. Op de drie cd's vatten Eric Sleichim en de zijnen het oeuvre van de drie grote pijlers van het Amerikaanse minimalisme treffend samen met zowel klassiek als recenter materiaal. Iedere cd is gewijd aan een andere componist. Zo bevat de cd gewijd aan Terry Riley niet alleen een opzweepende uitvoering van diens iconische *In C*, maar ook het even legendarische en oosters gekleurde *Poppy Nogood and the Phantom Band* en *The Tuning*

PERFECTE INLEIDING

Path, waarin zijn invloedrijke werk met tape loops en harmonische lagen (time-lags) zeer sprekend

naar voren komt. Ook op de cd's gewijd aan Steve Reich en Philip Glass geven de klassiekers een goed beeld van de stijl van de componisten. Zo is Reich vertegenwoordigd met onder andere *Nagoya Marimbas*, *New York Counterpoint* en *Electric Counterpoint* en krijgt Glass reliëf met onder meer *Music in Fifths* en *Music with Changing Parts*. Het maakt *Icons* niet alleen tot een perfecte inleiding op de minimal music, maar dankzij het spel van Blindman ook tot een must voor elke liefhebber.

PAUL JANSSEN